

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH

=

**PŘECHOD K OBĚHOVÉMU
HOSPODÁŘSTVÍ ČR**

Jaromír MANHART

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Praha

květen 2019

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

10 priorit zákona o odpadech

- 1. Zlepšení naplňování hierarchie nakládání s odpady v ČR.**
- 2. Maximální legislativní podpora zvýšení recyklace odpadů a oběhového hospodářství.**
- 3. Legislativní podpora pro další odklon využitelných a recyklovatelných odpadů ze skládek.**
- 4. Umožnit splnění povinností ČR ze směrnic EU.**
- 5. Omezení nelegálního nakládání s odpady.**
- 6. Sjednocení podmínek pro nakládání odpady a jejich lepší vymahatelnost.**
- 7. Zpřehlednění přechodu odpad/neodpad.**
- 8. Zpřísnění podmínek provozu mobilních zařízení.**
- 9. Posílení ekonomických nástrojů k podpoře recyklace (poplatky za ukládání odpadů na skládky).**
- 10. Posílení možností pro zavedení motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT).**

Balíček k oběhovému hospodářství EU směrnice o odpadech

Priorita – primární třídění a sběru složek komunálních odpadů

Cíl pro **recyklaci komunálních odpadů:**

2025 **55 %**

2030 **60 %**

2035 **65 %**

- ✓ **Povinné třídění **bioodpadu** – zavést do **31. 12. 2023****
- ✓ **Povinné třídění **textilu** – zavést do **1. 1. 2025****
- ✓ **Povinné třídění **nebezpečných** komunálních odpadů – zavést do **1. 1. 2025****
- ✓ **Potravinový** odpad – opatření k redukci, do konce **2023** návrh na cíl od EK

Komunální odpady nakládání v roce 2017

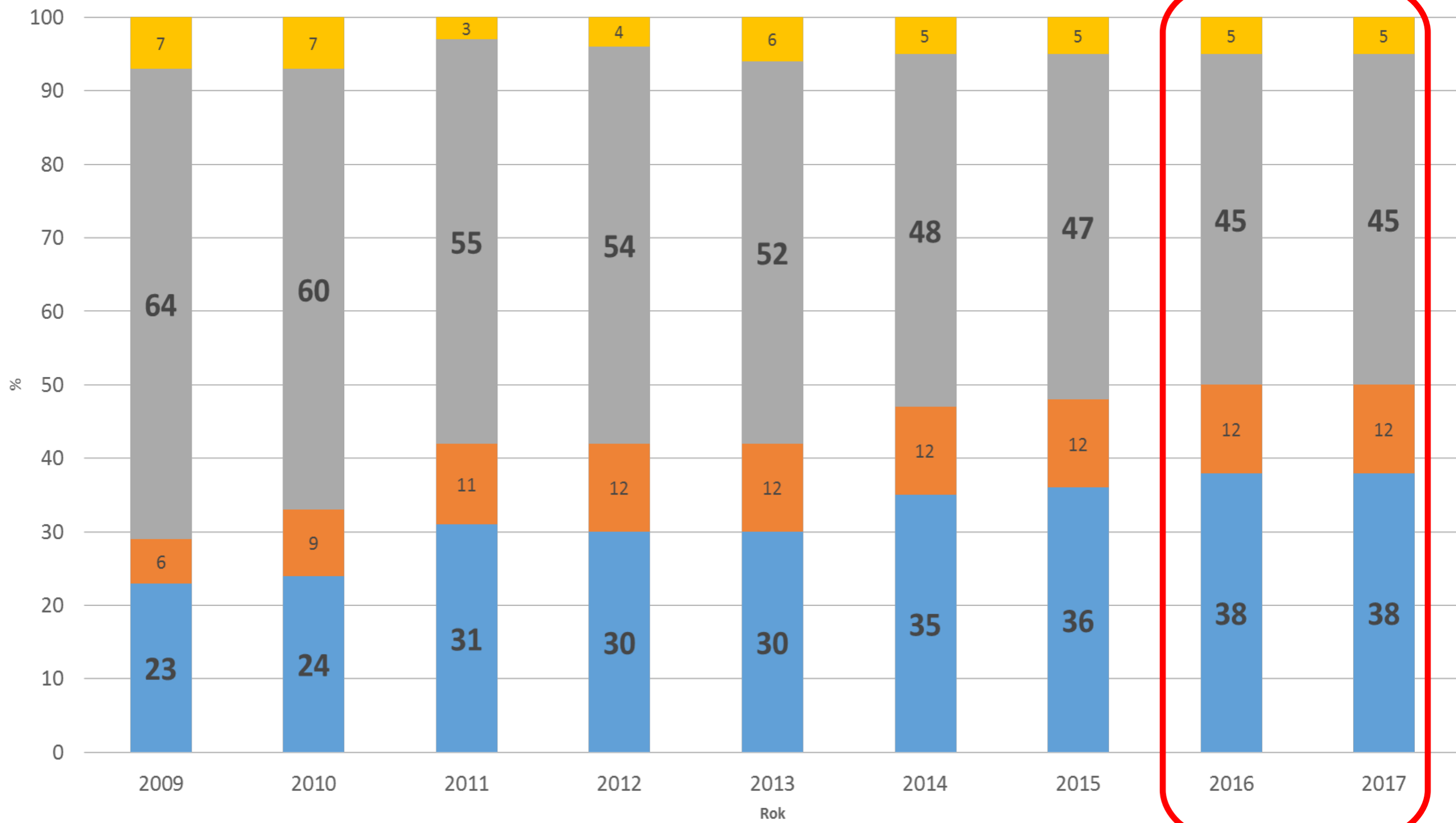
- ✓ **Produkce 5,6 mil. tun**
- ✓ **Produkce na obyvatele 537 kg**
- ✓ **Materiálové využití – 38 % - pod úrovní průměru EU**
- ✓ **Energetické využití – 12 % - pod úrovní průměru EU**
- ✓ **Skládkování komunálních odpadů – 45 %
(v roce 2015 47%) – vysoko nad úrovní průměru EU**
- ✓ **Stejná situace jako v roce 2016**

Produkce komunálních odpadů v ČR 2009 - 2017 [tis. t]

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Produkce komunálních odpadů [tis. t]	5 324	5 362	5 388	5 193	5 168	5 324	5 274	5 612	5 691

Zdroj: ISOH, MŽP, 2018

Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2009 - 2017 (%)

■ Materiálové využití ■ Energetické využití ■ Skládkování ■ Ostatní nakládání

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Návrh cílů pro KO v novém zákoně

1. Zvýšit do roku **2025** úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálních odpadů nejméně na **55 %** celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
2. Zvýšit do roku **2030** úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálních odpadů nejméně na **60 %** celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
3. Zvýšit do roku **2035** úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálních odpadů nejméně na **65 %** celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
4. Odstraňovat uložením na **skládku** v roce **2035** a následujících nejvýše **10 %** z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
5. **Energeticky** využívat v roce **2035** a následujících nejvýše **25 %** z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky; toto množství může být navýšeno o rozdíl mezi množstvím komunálních odpadů, které mohly být uloženy na skládku podle bodu 4 a skutečným množstvím komunálních odpadů uložených na skládku.

Komunální odpady – cíle navržené pro obce v novém zákoně

Povinnost pro obce splnit nastavený cíl pro oddělené soustředování recyklovatelných složek (**třídící cíle**):

2025	60 %
2030	65 %
2035	70 %

S ohledem na čistotu a obsah reálně materiálově nevyužitelných složek (nerecyklovatelných odpadů) v barevných kontejnerech jsou cíle na tříděný sběr vyšší než skutečné cíle na recyklaci komunálních odpadů.

Nejedná se o recyklační cíle, ale cíle třídění.

Návrh omezování skládkování odpadů v ČR I

- ✓ Plný soulad se směrnicí o odpadech
- ✓ Zákaz skládkování vybraných odpadů od roku 2030
- ✓ **Nejedná se o úplný zákaz skládkování ani po roce 2030**
- ✓ **Není možné skládkovat odpady s výhřevností vyšší než 6,5 MJ/kg v sušině a biologickou stabilitou AT4 10 mg O₂ na 1 gram sušiny**
- ✓ ...tj., recyklovatelné a využitelné jako tříděné složky, směsný komunální odpad, spalitelné odpady
- ✓ **technické zabezpečení skládky** nejvýše do množství **25 %** hmotnosti všech odpadů za rok

Třídící sleva ze skládkovacího poplatku pro obce ČR

- ✓ Při dosažení cílů pro oddělené soustředování recyklovatelných odpadů bude obec platit za komunální odpad jako za **zbytkový odpad, tedy cca 500 Kč/t.**

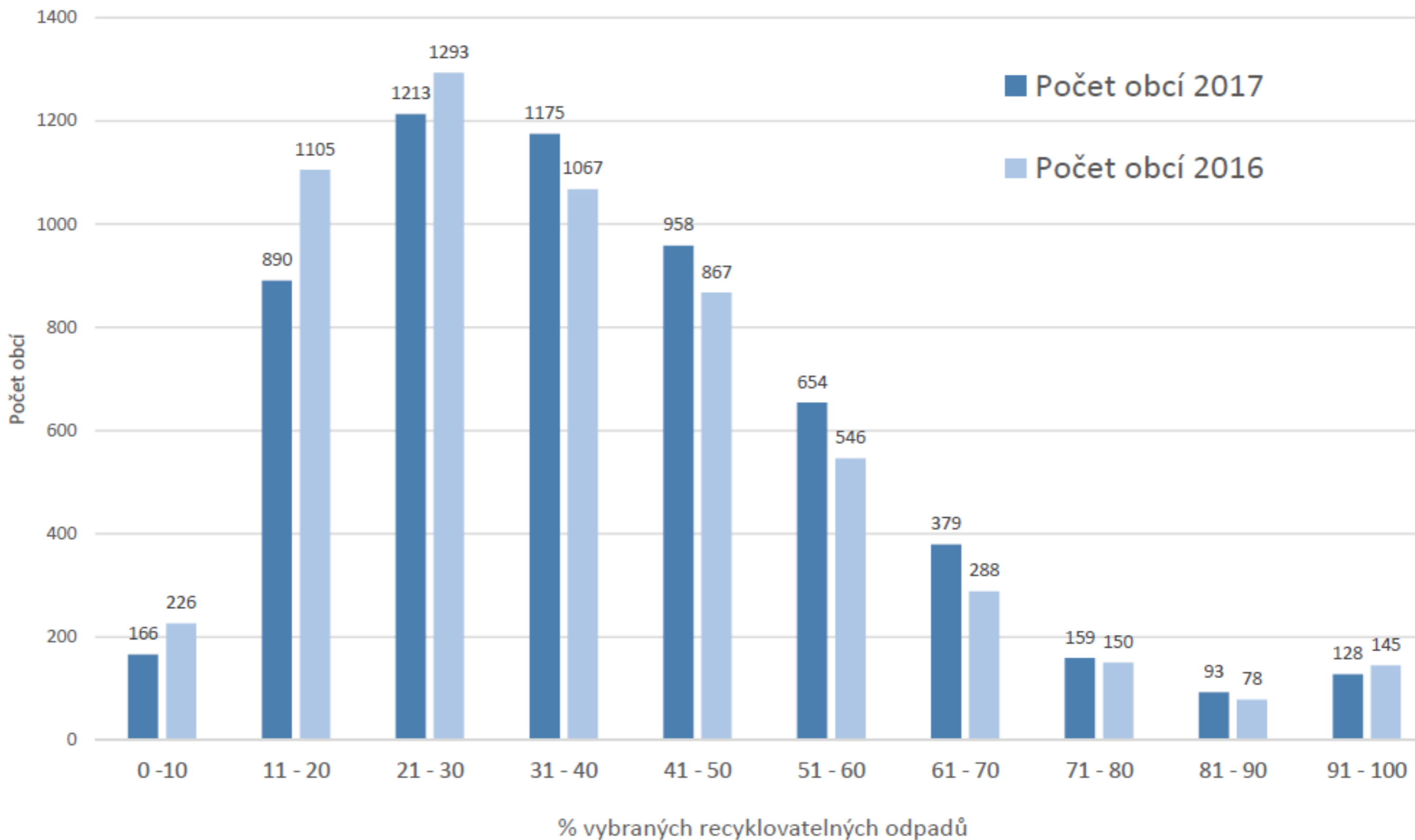
Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Minimální podíl	35 %	45 %	55 %	60 %	65 %	70 %	70 %	70 %	75%

- ✓ Do odděleně soustředovaných složek se započítává: **papír, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložitelné odpady a další.**
- ✓ Základem výpočtu je celková produkce komunálního odpadu (**skupina 20**) na území obce včetně obalových složek (**podskupina 15 01**).
- ✓ Výpočtový **vzorec stanoví** vyhláška **MŽP**.

Třídící sleva ze skládkovacího poplatku pro obce ČR

Počty obcí dle podílu vybraných recyklovatelných a nerecyklovatelných odpadů

Návrh omezování skládkování odpadů v ČR II

Vyhláškou bude stanoveno:

- ✓ jaké odpady nesmí být od roku **2030** ukládány na skládky – **recyklovatelné a využitelné** (např. tříděné složky, směsný komunální odpad, spalitelné)
- ✓ vybrané **technologické odpady** z průmyslové výroby, stavebnictví nebo energetiky, jejichž vzniku nelze předejít, které není možné ani po úpravě využít a které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem
- ✓ **nebezpečné odpady**, které je technicky možné zpracovat **ve spalovnách nebezpečného** odpadu provozovaných na území České republiky

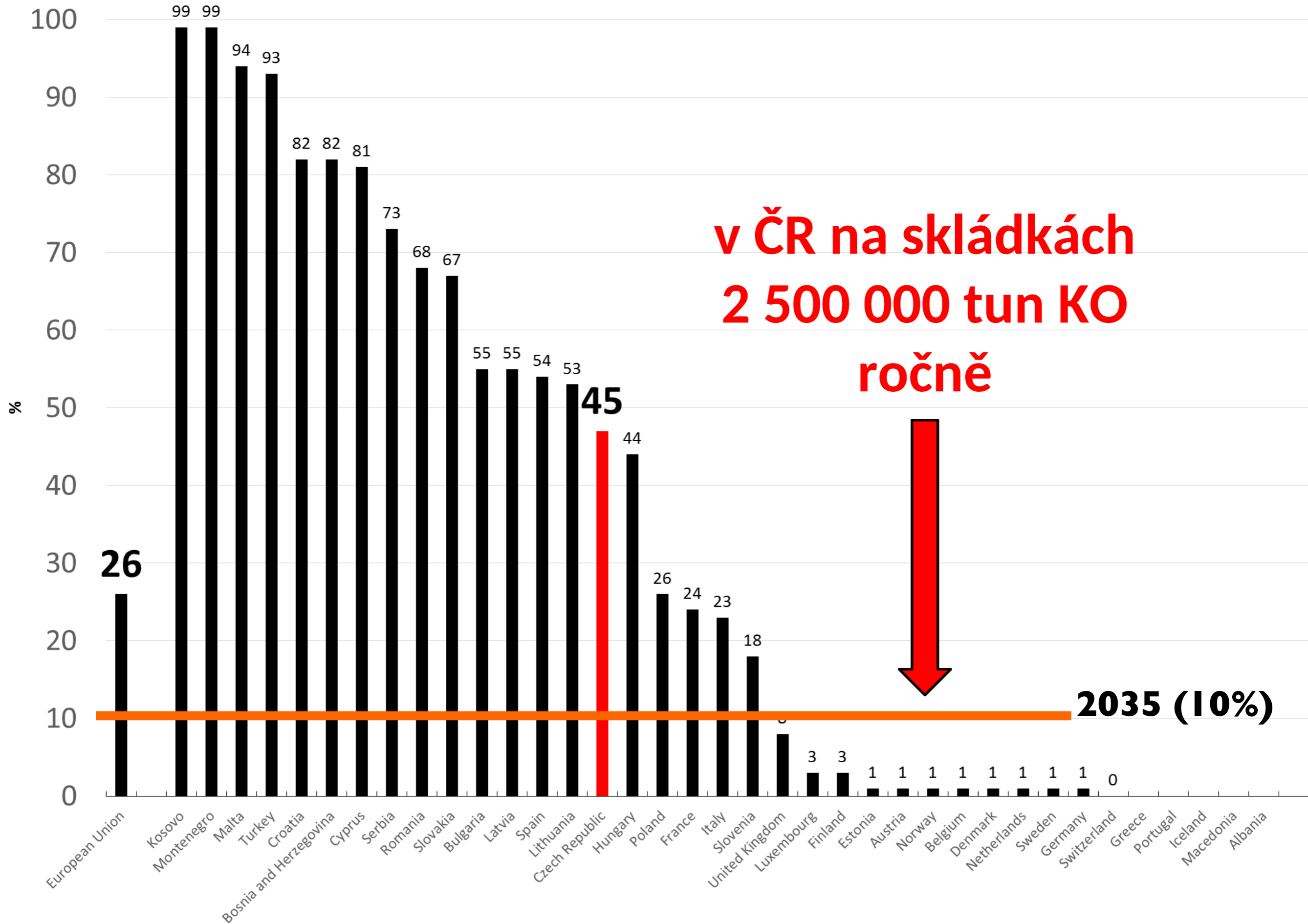

Zákaz nebo omezení skládkování v EU

- ✓ **18 EU** států schválilo úplný zákaz nebo omezení AT, BE, DE, DK, EE, FI, FR, HU, HR, LT, LU, NL, PL, RO, SE, SL, SK, UK, NOR, SUI (www.cewep.eu, XII/2017)
- ✓ **Polsko** - polská vyhláška č. 1277/2015 – od roku 2016 je zákaz ukládání odpadů na skládky s výhřevností vyšší než **6 MJ/kg**.
- ✓ **Rakousko, Německo** - zakázáno skládkovat odpady s výhřevností vyšší než **6,5 MJ/kg** v sušině

SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ 2016 (%)

Poplatek za skládkování [Kč/t] v roce 2019 – podle stávajícího zákona o odpadech č. 185/2001 Sb.

- ✓ Poplatek nezměněn od roku 2009
- ✓ **500 Kč/t** v roce **2009** má hodnotu cca **430 Kč/t** v roce **2019**
- ✓ V roce 2019 by byl poplatek na 1000 Kč/t

Kategorie odpadu/rok	2002-2004	2005-2006	2007-2008	2009-2010	2011-2012	2013-2014	2015-2016	2017-2018	2019-2020	2021-2022	2023-2024
<u>OSTATNÍ A KOMUNÁLNÍ ODPAD</u>	200	300	400	500							
				500	500	500	500	500	500	500	500
<u>NEBEZPEČNÝ ODPAD</u>	1100 +	1200 +	1400 +	1700 +							
	2000	2500	3300	4500							
	3300	3700	4700	6200	6200	6200	6200	6200	6200	6200	6200

Náš návrh poplatku za ukládání odpadů na skládky v ČR

	Poplatkové období v roce										
Dílčí základ poplatku za ukládání	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále	
využitelného odpadu ^{*)}	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850	
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800	
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45	

Odklon odpadů ze skládek – PŘÍNOSY:

- ✓ splnění povinných **recyklačních cílů ČR** vůči EU
- ✓ **třídění a recyklace** ve všech odvětvích
- ✓ snížení prostředků vynaložených na **hoření skládek**
– problém stále častější!!
- ✓ předejít budoucí **kontaminaci** životního prostředí **skládkami**
- ✓ mezi lety 2014 - 2018 **hořelo v průměru 800**
provozovaných **skládek** odpadů **v ČR ROČNĚ**

Poplatky za ukládání odpadů na skládky

✓ **Rumunsko** (meziročně zvýšení poplatku o 50%):

80 RON/t 2017 (17€)

120 RON/t 2018 (26€)

✓ **Litva** (až 10x zvýšení poplatku během 3 let a 4x zvýšení meziročně 2018 - 2019)

3 € /t 2017

5 € /t 2018

21.72 € /t 2019

27.51 € /t 2020

✓ **Lotyšsko** (2x zvýšení poplatku během 3 let)

25 € /t 2017

35 € /t 2018

43 € /t 2019

50 € /t 2020

✓ **Polsko** (2x zvýšení poplatku během 3 let)

170 PLN /t 2018 (39 €)

220 PLN /t 2019 (51 €)

270 PLN /t 2020 (63 €)

Irsko	75 €	Rakousko	87 €	Belgie	60 - 110 €	Dánsko	80 €
Finsko	70 €	Česko	20 €				

Příplatky k poplatkům za ukládání nebezpečných odpadů na skládky v EU zemích

Rakousko	příplatek 30 €
Belgie (Valonsko)	příplatek 65 €
Dánsko	příplatek 475 DK
Francie	příplatek 20 €
Lotyšsko	příplatek 21 €
Slovinsko	příplatek 22 €

Zdroj: internet, 2012

Motivační poplatek za komunální odpadu pro občany

Dvě možnosti pro obce: paušální poplatek (max. 1 100 Kč) nebo PAYT*.

✓ Sazba **PAYT** nejvýše

- 6 Kč za kg v případě hmotnostního dílčího základu,
- 1 Kč za l v případě skutečného objemu nebo objednané objemové kapacity

✓ **Obec v obecně závazné vyhlášce**, kterou zavedla poplatek za odkládání odpadu, může určit minimální dílčí (měsíční) základ poplatku, který činí nejvýše

- 10 kg v případě hmotnostního dílčího základu
- 60 litrů v případě objemového nebo kapacitního dílčího základu

**Pokud občan třídí kvalitně a intenzivně odpady,
poplatky za odpady se mu nezvyšují
ani při zvýšeném poplatku za skládkování.**

*PAYT – pay as you throw (zaplatíš, kolik vyhodíš)

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Jaromír Manhart

odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

267 12 2393, 725 786 420

jaromir.manhart@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

